

**У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

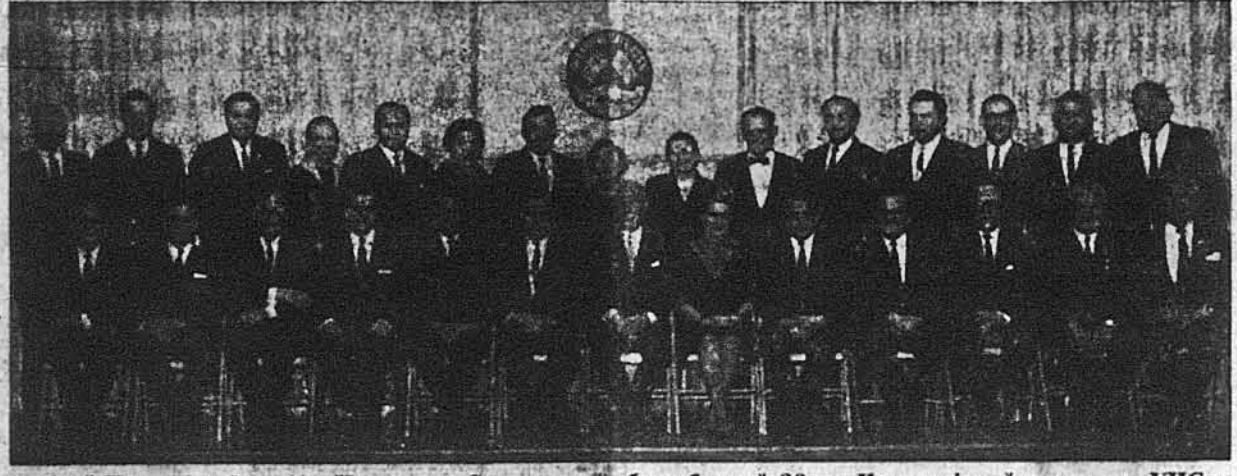
Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку:
BArclay 7-4125
УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXVII Ч. 89. ВІСІРОК, 19-го ТРАВНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 19, 1970 No. 89. VOL. LXXVII.

27-А КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ПОЧАЛАСЯ У КЛІВЛЕНДІ З УЧАСТЮ 432 ДЕЛЕГАТІВ ТА 26 ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ ІЗ ЗСА ТА КАНАДИ

В цілій країні відзначали День Збройних Сил

Нью-Йорк. — В сотках місцевостей цієї країни в суботу 18-го травня парадними маршами й проходами відзначали День Збройних Сил. В Нью-Йорку 10,000 воїнів маршували П'ятою Авеню при звуках десятків оркестрів, і сотні тисяч осіб пригледілися цій параді. Деякі з тих, що пригледілися параді, тримали написи: "Ми підтримуємо Президента", "Ми любимо цю країну" і тим подібні. В 23 військових баз не відбулися відзначення. Для Збройних Сил тому, щоб не доводити до зустрічей із тими, які протестують проти війни у В'єтнамі і Камбоджі. Всіх військових баз в ЗСА є 5,104. Не відзначувало цього дня у Форті Дікс в Нью-Джерсі, де 3,000 демонстрантів хотіли увійти до бази, але військові їх не пустили. У Форті Мід, Мд., 300 демонстрантів вислухали промови представників "Мілі" Ейбі Гоффмана, який закликав до "визвольної війни", щоб змусити Уряд закінчити війну у В'єтнамі.

Головний Уряд Українського Народного Союзу, який був обраний 26-ю Конвенцією й очолював УНСоюз протягом 1966-1970 рр.

НА ПОРЯДКУ ПЕРШОГО ДНЯ НАРАД ВИБІР ПРЕЗИДІЇ, КОМІСІЙ ТА ЗВІТУВАННЯ

Клівленд, Огайо. — В понеділок 18 травня ц. р. тут в залах Готелю Статлер Гілтон, о 9-й годині ранку відбулося урочисте відкриття 27-ї Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу. В Конвенції бере участь чотириста тридцять і два делегати із ЗСА й Канади та двадцять і шість головних урядовців та редактор "Свободи".

Після короткого привітального слова голови Конвенційного комітету гол. радного Тараса Шмагала, відповіли американського, канадського й українського національних гнітників, що їх заїмнувала Надя Волянчик, провів молитву парох української католицької церкви в Клівленді о. Шамб. Дмитро Греско. 3 черги привітання для Конвенції виголосив в імені міста посади Клівленду Карл Б. Стовкс. Відкрив формально Конвенцію своїм словом головний президент УНСоюзу І. Лисогор, складаючи подяку господареві Конвенції — Конвенційному Комітетові під проводом головно-го радного Тараса Шмагала, з'ясувавши коротко шлях, уопійки й досягнення Українського Народного Союзу за останніх чотири роки і накреслюючи дальший шлях й завдання УНСоюзу на майбутнє. Ствердивши, що "нашою метою повинна бути консолідація наміжних людських і економічних ресурсів в апараті, який працював би головно для добробуту всіх наших людей та для справи волі і справедливості", гол. президент Носип Лисогор звернувся із закликом до всіх учасників Конвенції вшанувати пам'ять всіх "по-над три тисячі членів УНСоюзу і його провідних діячів, що працювали для тієї мети і в звітному часі відійшли у вічність. Текст слова гол. президента І. Лисогора надрукований поруч.

Після того приступлено до дальшого порядку наради на якому в тому ж дні були: вибір Президії Конвенції — президента, двох заступників президента і двох секретарів, одинадцяти членів виборчої комісії та п'ятих членів комісії просьб і скарг, пресової комісії та звітування членів Головного Уряду.

Міллс старається зменшити кошти шпиталевого лікування

Вашингтон. — Голова Палати Конгресу Спосібів і Засобів конгресмен Вільбур Д. Міллс вніс законопроект, згідно з яким треба зменшити кошти з шпиталевого лікування, які платяться за тих пацієнтів, що мають право на лікарську опіку (медікер) або на лікарську допомогу

СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА НОСИПА ЛИСОГОРА

Високодостойні Делегати і Делегати! Вшановані Отці, Дорогі Гості! Високоповажані Пані і Панове!

Маю велику честь і приємність привітати Вас усіх на 27-й Звичайній Конвенції Українського Народного Союзу та офіційно проголосити її відкритою. В імені Вас усіх бажаю на цьому місці висловити нашу вдячність Клівлендському Конвенційному Комітетові, що його очолює головний радний Тарас Шмагала, за все те, що вони вчинили, щоб наша Конвенція була цікавою, а наше перебування у Клівленді приємним і вигідним.

Ми зібралися тут згідно з постановами нашого статуту, щоб перевірити діяльність нашого Союзу за останні чотири роки, щоб оцінити його досягнення та щоб встановити напрямні на чергові чотири роки, що це є перша Конвенція після Діамантового Ювілею та його святкування, можна цілком природно очікувати, що наші наради проведуть у фокусі всіх 75 років нашої історії. Тільки короткий погляд на цю історію дає задовільний доказ, що ми були сім з половиною десяти років з'явилися і йорисні для наших членів і їх рідні в Америці і Канаді. Такі історичні погляди нездоланні перешкоди і труднощі, як ігноранція і неграмотність, загумінкові політичні погляди, релігійна нетерпимість, невідомість цілей життєвого забезпечення та загальне невігластво у фінансових справах і брак відданих інтелектуальних були переможені і наш Союз, не зважаючи на всі ці труднощі і перешкоди, невпинно продовжував свій ріст і розвиток.

Подивітудного реалізацію нашого минулого є те, що наш Союз ніколи у своїй історії не знижував свого головного погляду до маловажних справ. Наші піонери і основоположники та їх наступники завжди націлювалися на головні українські проблеми, зважаючи "великого бажали". Отець Г. Грушка визначив способі думання, сміливо закликаючи до об'єднання всіх українців поза Україною в одному великому братерському Союзі. Конвенції в 1896 і 1897 роках зробили конкретні заходи для допомоги нашим братам у потребі в Канаді, Бразилії і на Гавайях. Уже в 1900-му році ідея вільної і незалежної Української Держави глибоко вкорінилася між членами Союзу і вся їхня активність віддзеркалює це їхнє становлення з усе більшою силою і переконанням. Це й є головне завдання, що його ми постійно підкреслюємо по сьогоднішній день.

Можливо тому, що ми самі були активними учасниками останньої декади, могло б здаватися, що 1930-ті роки були найважливішими в історії нашого українського народу у вільному світі. Зроблено велетенські кроки в розвитку та поширенні наших культурних, виховних, релігійних, політичних і господарських інтересів. Вітальну роль в усіх цих активностях грав наш Союз. У висліді резолюції, яку схвалила 24-та Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу в цьому ж Клівленді в 1958-му році, пам'ятники Тарасові Шевченкові були здані в Вінніпегу в 1931-му році й у Вашингтоні в 1964-му році. В 1965-му році видавничий університету в Торонто випустило перше (Закінчення на стор. 3-й)

Українці Лондону вшанували Верховного Архієпископа урочистим бенкетом

Лондон. (Р. Ч.) — Візита Кірд. Йосафа Сліпого у Великій Британії проходила згідно з наміченим планом. В суботу дня 9 травня о год. 4.00 по пол. відбулося привітання Верховного Архієпископа в українській католицькій катедрі Пресвятої Скитальної Родни в Лондоні в часі співзвоні Служби Божої. Службу Божу служив Кардинал Йосиф Сліпий у сослуженні наших Єпископів Преосв. Августина та Преосв. Володимира Маланчука з Парижу. На Службі Божій були присутні Архієпископ Вестмінстеру Карл. Джон Гінез та Апост. Делегат у Британії Архiep. Доменіко Бірчі а також Владика Кір Вачеслав Сіпович. У своєму слові під час Служби Божої Верховний Архієпископ Кір Йосиф сказав привітання за

набуття катедри в Лондоні, яке назвав найбільшим ділом і досягненням українців у Великій Британії, що є заслугою Апост. Екзарха Кір Августина Горняка. В неділю дня 10 травня о год. 11-й ранку була відслужена Торжествена Архієрейська Служба Божя в українській катедрі. Багато вірних із всіх кінців Великої Британії взяло в ній участь. В неділю 10 травня о год. 6-й веч. відбувся столичний бенкет в честь Найдостойнішого Гостя в готелі Гровнор Гауз при вулиці Парк Лейн. Близько 500 осіб із всіх кінців Вел. Британії та Архiep. Доменіко Бірчі а також Владика Кір Вачеслав Сіпович. У своєму слові під час Служби Божої Верховний Архієпископ Кір Йосиф сказав привітання за (Закінчення на стор. 3-й)

МАЙЖЕ 1,000 ОСІБ ЕНТУЗІАСТИЧНО ОПЛЕСКУВАЛИ ОПЕРОВИХ СПІВАНІВ І МИГАЛЬ І А. ДОБРЯНСЬКОГО ТА ХОР „ДНІПРО” ПІД ЧАС КОНВЕНЦІЙНОГО КОНЦЕРТУ УНСОЮЗУ В КЛІВЛЕНДІ

Іванка Мигаль Андрій Добрянський

Клівленд, Огайо. — Майже 1,000 осіб, у тому числі багато делегатів на 27-му Конвенції УНСоюзу ентузіастично оплескували виступи солістів Метрополітальної опери в Нью-Йорку Іванки Мигаль та Андрія Добрянського і місцевого українського хору „Дніпро” під диригентурою Е. О. Садовського під час великого концерту, що його влаштував цей Хор з нагоди 27-ї Конвенції УНСоюзу, та який відбувся тут у великій балетній залі готелю Статлер-Гілтон минулої неділі 17-го травня ввечері.

На початку програми хор „Дніпро” виконав уривки з опери Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм”, при чому солістами були солісти Н. Волянчик тенор Ю. Оршківський та баритон Ю. Пелчеський. В дальшій частині програми хор виконав М. Лисенка „Реве та стогне” та В. Барвінського „Псалом”. Обом солістам відповіли дует М. Лисенка „Ми заспівали й розійшлися” та „Не забудь юних днів”. Солістам акомпаніював піаніст Родольф Стендур.

Клівлендський хор „Дніпро” під керівництвом Євгена О. Садовського.

— КОРОТКІ ВІСТІ — Понеділок, 18 травня 1970 р.

В АМЕРИЦІ
РЕДІТІННА СПАДЩИНА АМЕРИКИ повідомила, що вона на цей рік вибрала президента Ніксона на „дербі” 1970 (червень 1970). Президент вибрав тому, що він „створив атмосферу до повороту духовних, моральних і естетичних цінностей, які встановили були Батьки — Основники цієї країни за те, що він зацілював екуменічні Богослужби в неділі в Білому Домі”. Релігійна Спадщина Америки — це міжконфесійна неприбуткова організація, яка старатися зберегти єдино-християнську спадщину цієї країни.

ГОЛОВА ДЕМОКРАТИЧНОГО КРАПОВОГО Комітету, Лоренс О'Брас перерганізував свій штаб таким способом, щоб можна було виконати ті завдання, які стоять перед партією в 1970-их роках. О'Брас заявив, що штаб Крайового Комітету не був перерганізований впродовж 20-ох років, і тому „він не міг би перемогти ті труднощі, які стоять перед ним тепер, коли треба буде виграти президентські вибори в 1972-му році”. Голова Комітету не гадував того, що Демократична партія має борг у висоті 10-ох мільйонів доларів. Але він казав, що комунікаційна технологія вимагає збільшення фондів на виборчу кампанію.

В НЬО ЙОРКУ 5,000 РОБІТНИКІВ, портових вантажників і бюрових робітників протестували проти посади Ліндзі, називаючи його „шуром, комуністичним шуром, ідіотом, анархістом і зрадником та лівим”. Демонстранти несли транспаранти: „Боже, благослови Америку!”, „Ми любимо Ніксона, Егно, Мітчелла, його дружину, Річену”. Робітники несли американські прапори. 2,600 поліцейські дали по порядку і не допускали до того, щоб робітники зустрічалися зі студентами, які в різних місцях демонстрували проти війни. На будинку „Волл Стріт Джернал” демонстранти висіяли американський прапор, коли довідалися, що там немає державного прапора.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ЗАЯВИВ, що він „з прикритим здивуванням” почував на свою адресу критику, яка свідчить про „брак братерського духа, потрібного в єпископаті”. Хоча Папа не назвав нікого за іменем, його заважи стосувався виразно бельгійського кардинала Лео Суененса, який в інтерв'ю парижского „Ле Мوند” в минулому тижні закликав Папу, що він усеупереч постанові Другого Ватиканського Собору про колективне правління в Католицькій Церкві авторитарно вирішувати збереження цільності і забороняє переводити в цій справі „діалог”. Папа заявив, що він не буде „в неволі однієї групи”, ота ж також тієї, яка пропонує скасування цільності.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА” ПРИНЕСЛА 15 ц. м. статтю економіста д-ра Т. С. Качатурова, в якій він заповідає твердий централізований провід у здійсненні найбільшого господарського п'ятиріччя в СРСР. Він поручає більше стосування компютерів та передбачує, що головний натиск буде покладений на будову чи посилення електричних.

КАМБОДЖА ДУЖЕ НЕБЕЗПЕЧНА для воєнних кореспондентів. В останніх шість тижнях 15 закордонних журналістів дісталися в полог до комуністів, а чотири були ранені. 5 травня зникли п'ятеро американських воєнних кореспондентів, між ними Елізабет Понд з „Крічен Сасис Монітор”. Ще 6 квітня „пропали” 5 журналістів: два американці, два японці й один француз. Про нікого з них нема ніяких вісток. В одній хаті, де мешкали комуністичні воїни в В'єтконгу, знайдено довідки трьох журналістів. Уряд Камбоджі дозволяє закордонним журналістам вільно порухатися на території, де нема достаточної військової охорони на їх ризик. За вивозження авта треба скласти в Пномпеню 100 дол. кавції.

ГРЕЦЬКИЙ УРЯД РОЗПОЧАВ пропагандивну кампанію під гаслом „Найкращий товар — товар грецький”. Греція спровадила була в минулому році товарів на 1,360,000,000 дол., а вивезла тільки на 530,000,000. Великий дефіцит торговельного балансу тяжить болюче на грецькій економіці.

КНЯЗЬ ФІЛІП ЕДІНБУРГЬКИЙ ВІДМОВИВСЯ надати від секретаря: чоловік королеви Єлисавети II віддав нарікав, що загальний зріст дворичної примушує королівський двір редукувати персонал і різні традиції знача, що коштують багато грошей. Князь Філіп Едінбургський отримує 96,000 дол. річної платні, яка від 1952 року не змінювалася.

ІЗ СТОЛИЦІ ЕТЮПІН АДИС АБЕБИ ПОВІДОМЛЕНО, що перший секретар тамашної чесько- словацької амбасаді, Володимір Круль, не послухав наказу чеського міністерства закордонних справ вернутися до Праги. Круль — твердять газети — звернувся до Франції або ЗСА з просьбою дати йому політичний азиль.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповісти за свої висловлювання редакції.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07302

Новий Найвищий Суд

12 травня ц. р. Сенат на своєму пленарному засіданні — без попередньої дискусії — затвердив усіх 94 призначених членами законопроєкту президента на членів Найвищого Суду. Сталося це після того, як у листопаді минулого року Сенат відкинув президентського кандидата на те становище, Клементі Гейнсворта, закінчивши йому „конфлікт інтересів“ з уваги на його фінансові операції, а в квітні ц. р. відкинув Герольда Карсвелла, як ніби особу упереджену в расових та робітничих справах і як професійного „мірноту“. По суті, — в обох цих випадках вирішними були не ті формальні аргументи, а — момент створення опозиційного блоку демократичних і республіканських ліберальних сенаторів, які спритною тактикою з використанням деяких помилок урядових кіл у цій справі зумили прихилити собі й кількох так званих поміркованих сенаторів. Після тих двох сумнівних вартості перемог Сенату над президентом Ніксоном виторвалося незручна атмосфера: навіть найбільш вразливі на пункті суверенних прав Сенату сенатори відчували, що кампанія проти третього кандидата на члена Найвищого Суду погрожує була б конституційним конфліктом, і тому мерці затвердили Геррі А. Блекмуна, навіть не перебівши на пленумі Сенату дискусії над його кваліфікаціями.

Таким чином Найвищий Суд вже наступного разу зазідає в своєму повному складі 9-ох членів. Про величезне значення Найвищого Суду, як символу й репрезентанта тієї третьої складової частини державного устрою США — поруч законодавчої і виконавчої влади — найкраще свідчить факт, що коли 6 квітня 1789 року зійшовся в Нью Йорку перший американський Конгрес, а інавгурація Джорджа Вашингтона на першого президента США відбулася 30 квітня, то Найвищий Суд створено вже 24 вересня того самого 1789 року.

Новий член Найвищого Суду, близький приятель призначеного вже през. Ніксоном голови Найвищого Суду Воррена Е. Бірґера, цюйменше зрівноважить той світлодіодний баланс у цій верховній судовій установі, який утворює „ері Ерла Воррена“ був сильно перехилений в сторону надмірного лібералізму. Про світлодіод Блекмуна свідчить його рішуче заперечення на запит журналіста: „Чи Найвищий Суд має право створювати додатки до Конституції?“ Він проти того, щоб буква Конституції боролася „саму для себе“, і за те, щоб Конституція „інтерпретувалась у світлі сучасних проблем“. Тому власне през. Ніксон і обрав його, як „конструктивіста“.

Взявши на увагу, що найвищий суддя Юго Л. Блекмас 84 роки, Вілліам О. Даглас — 72 і Джан М. Маршал — 71, през. Ніксон вірогідно зможе ще ввести до Найвищого Суду юристів, які доведуть більше про „закон і порядок“, про права громадян, а не тільки про права злочинців, і про мораль, яка спирається на релігій, про здорову атмосферу, затрутовану масовою присланою з СССР комуністичною літературою. Хоч Найвищий Суд у своєму єдиному складі не поспішає з ревізією шкідливих для життя практики постанов з ери Воррена, можна сподіватися, що деякі з тих постанов так будуть змінені. За передвісника зміни в справі молитов у школах можна вважати постанову Найвищого Суду з 4 травня, якою потверджено звільнення від податку церковного майна з уваги на харитативну діяльність Церков. Новий голова Найвищого Суду Воррен Е. Бірґер признає, що звільнення церков від податку є для них посередньою допомогою державі, і що було б несправедливо позбавляти Церкву, які ведуть харитативну акцію, такої допомоги, коли діють й інші, світські організації. Позитивний вплив нового голови Найвищого Суду виразно проявився тут у тому, що за це рішення були всі 7 суддів — проти одного Вілліама О. Дагласа, що його домагався поставити перед судом голова республіканської меншости в Палаті Репрезентантів, Джералд Форд, за прокомуністичні й анархістичні виступи. Поки Вілліам О. Даглас відійде з Найвищого Суду — країна подяка йому там ізолювати, щоб конструктивізм прийшов на місце шкідливого лібералізму, символом якого став віддавна Вілліам О. Даглас.

НІМЕЦЬКИНА 25 РОКІВ ПІСЛЯ КАТАСТРОФИ

Мюнхен. — 8-го травня 1945 р. делегати останнього уряду „Німецької тисячолітньої імперії“ адмірала Деніца підписали капітуляцію в штабі ген. Айзенгавера в Ремсі, у Франції. Того ж дня, на вимогу командування армії СССР, німці підписали капітуляцію Німеччини перед маршалом Жуковим у Берліні.

І досі ведеться дискусія в різних історичних і політичних колах, чи доцільна була вимога безумовної капітуляції, яку поставила коаліція противників Гітлерової Німеччини. Вказують на те, що ця вимога послабила внутрішню опозицію проти режиму Гітлера, бо й німці — противники Гітлера боялися найбільшого від поразки Німеччини у війні. З другого боку, згадують згубні наслідки порівняно лагідного Версальського мирного договору з р. 1919, коли Німеччина мала невеличкі територіальні втрати (Ельзас, Лотаринґія, польські землі на сході з „коридором“ до Балтійського моря). Німеччина мусіла заплатити велику контрибуцію за зруйновані у війні території Франції і Бельгії.

Слід пам'ятати, що після першої світової війни німці мали багато прихильників у світі. Згадувалося, що то був свого часу „народ поетів і філософів“, говорився про Гете, Шіллера, Бетговена, Канта, Гердера, Баха, Гегеля і т. д. Переможці не окупували переможеної Німеччини, вона не була зруйнована війною і господарство Німеччини могло розвиватися нормально. Демобілізація німецького війська пройшла в порядку.

Ці люди не трактували нації переможеної після кривавих боїв і жертв держави. Згоди дали приток нерозкритим німецьким мілітаристам створити легенду, що німецька армія не зазнала поразки на фронті, що до Версальського миру довіда „внутрішній ворог“, який ударив армію „ножем у спину“. Твердили, нібито у 1918 році німецьке військо було на порозі перемоги над силами Франції, Англії і Америки... Цю легенду підтримували і командири німецьких армій під час першої світової війни — Гінденбург і Людендорф, хоч вони ще в жовтні 1918 р. самі звернулися до уряду, щоб почав мирові переговори з західними великодержавами. Бо армія вже вичерпала всі свої сили.

У Німеччині пішла від кінця 1918 р. широка пропаганда проти Версальського договору і проти тих представників німецького уряду, що той договір підписали. Реакційні партії ненавиділи вільний лад республіки, що була проголошена після втечі кайзера Вільгельма в Голландію в листопаді 1918 р. Тасмиї терористичні організації почали вбивати міністрів Німецької Республіки (Ерцбергер, Ратенау та інших).

1920 р. зроблено спробу державного перевороту під проводом Каппа, щоб створити диктатуру, треба конечно перестерігати вірних і відраджувати від мішаних подруг.

22. Матеріальне забезпечення духовенства

Рішено одноголосно, щоб у всіх спархях кожного року відбулася збірка на „Церкву в потреби“, а з зібраних грошей давалася поміч потребуючим спархіям чи екадратам.

Рішено одноголосно, щоб у кожній спархії було засноване Місієне Товариство, яке займалося б збиранням фондів на місієні цілі своєї спархії.

23. Проповідництво і журналістика

Висказано потребу мати так готові проповіді, як також і начерки проповідей.

Рішено одноголосно: Владика будуть дбати, щоб проповіді були вигодушувані і щоб були пристосовані до слухачів.

24. Підручники для шкіл

Блаж. Верх. Архископ повідомив, що недавно видано Катихизис; що в плані УКУніверситету видати деякі підручники, як, наприклад, Літургіку, Педагогіку, але Університет не може зайнятися опрацюванням всіх підручників; про інші підручники треба подбати на місцях.

При кінці Єп. Кир Августин прочитав проект письма до св. Отця із залученим проєктом Статуту Української Католицької Церкви; прийнято з малими поправками.

Після того Блаж. Верховний Архископ сказав нічеське слово, в якому зібрав єпископи: Поділка для Господа Бога. Упродовж цілого Синоду відчувалося одностайність, єдність і журба за добро цілої нашої Церкви. Ця єдність існує також в Україні і Польщі. Очевидно, нам ніхто нічого даром не дасть, але мусимо самі осмислити. Ти справі, про

Д-р Ю. Кишакевич

ПЕКУЧІ ТУРБОТИ ФКУ

Перед українським загальним Американи велике завдання — завершення Українського Центру при Гарварді, офіційної високоавторитетної інституції вільної української науки, найбільшого досягнення американських українців.

Ця велика амбіція, а рівночасно великі турботи фінансового характеру.

Основну базу ФКУ — по за нашими товариствами та організаціями — творить пересічний у к р а їнський середняк. Використовуються всі можливі засоби для створення якнайбільшого фонду. Однак, є ще деякі невикористані засоби, на які я вказав на 3-му з'їзді нараді представників ФКУ в Льюарні, Огайо, в лютому ц. р. На жаль, моя пропозиція не знайшла жадного відгукну.

Запитую: чому? — і коротко відповідаю: моя ідея не лежить в ментальності українського загалу.

Наші люди звикли давати пожертви із своїх тільки зароблених грошей, але вони з застереженням і недовірою ставляться до чогось нового, хоч інші це нове практикують із великим успіхом. Світ чиниться лише із сильними та багатими, а за гроші, як знаємо, і держава можна купити.

Моя конкретна пропозиція була: здобувати і підписувати фонди купецьким, комерційним шляхом, шляхом найбільш видатим, із перспективою на стабільний ріст. А що дуже важливо — це постійне джерело прибутку без огляду на кон'юнктуру збіркової акції, чи вона посилені чи припиня. Комерція день-у-день, рік-у-рік приносить прибуток.

Я мав на увазі створення комерційної корпорації, яка опрацювала б певний плян і зорганізувала б якісь підприємства, для прикладу унітарний готель, лончачені чи кіоски, які працювали б цілий рік.

Кілька таких підприємств у добрих руках і на відповідному місці давали б значний стабільний прибуток із виглядом на дальшу розбудову.

Наприклад, публічні круглолітні (бонлінг) дуже популярні в Америці та приносять добрі і стабільні прибутки. Розуміється, обслуговувати вони мали б загальну публіку, а не тільки українську.

Ми розпоряджасмо цілим рядом кваліфікованих людей майже з усіх ділянок. Наші економісти, правники, купці та підприємці — це люди, які знають, як взяти і та повести таке діло — треба його лише почати!

Добре опрацьований статут запевняв нас легальну форікору корпорації, щоб, як уже дехто висловив побоювання, „не розбазарили“ а

співробітників вважали, що необхідно почати мирові переговори, щоб урятувати країну від повної руйни. 20 липня 1944 р. граф Штварт (Закінчення на стор. 4-й)

які ми говорили на Синоді, які ми вирішили, є для спасіння вішної Церкви. Дай, Боже, щоб та єдність у нас зростала, а тоді наша Церква вийде переможцем у цій боротьбі.

Віпроєс. Митр. Кир Максим подякував Блаж. Верховному Архископському за провід і за гостинність.

На тім о год. 11.30 Синод закінчено.

Отці Синоду перейшли до собору св. Софії, де Блаж. Верх. Архископ в сесуєнні двох священників, у присутності всіх Владик і принагідних вірних, відправив Мобельє подяки і вініс моголітія для св. Отця і українського народу.

ПОСТАНОВИ, ПРИНЯТІ АРХІЕПІСКОПСЬКИМ СИНОДОМ УКУ

Синод складає належний поклін св. Вселенському Архископському Папі Павлові VI і заяву пошани та послуху.

1. Справа українського Патріархату

1. Виразно станувши в часі Вселенського Собору Ватиканського II на патріархальних началах устрої і правліні Помісної Української Церкви, які — устрої і правлінія — від віків зберігаються в усіх Помісних Церквах Сходу, в тому числі і в Київсько-Галицькій Митрополії, Синод рішав на цих канонічно-правних началах виконувати свою пастирську службу в правліні Української Католицької Церкви в усіх країнах поселення її вірних під проводом Верховного Архископа зглі. Патріарха як помісного Голови.

2. Конституція й устрої українського Патріархату є такі, як і інших Патріархатів на Сході, а з оглядненням властей Київсько-Галицького Митрополита до Берестейської Унії.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагус: д-р Михайло Данилюк

ЧН ПРАЦЮЄ ПРИ АЗБЕСТІ?

Азбест — це синтетична речовина, яка по своїй суті є силікатом магнезії і кальцію у волокнистій формі. Речовина ця дуже широко застосовується в індустрії як ізоляційний матеріал. В багатьох випадках азбест неможливо замінити іншим матеріалом.

Малою великою значення в індустрії і техніці модерних часів, азбест виявив себе як долаючий ворог людського здоров'я. Власне, серед різних речовин, які заважають повітря, а тим самим загрожують здоров'ю, однією з найгірших є пил з азбесту. Хоч уже роками медичні дослідники турбувалися питанням азбесту, щойно останнім часом медичний світ почав дивитися на азбестовий пил як на одну з поважних причин вкорочення людського життя.

Медична література доволі часто повертається тепер до питання азбесту. Одним із цікавих підсумків у цьому питанні є редакційна стаття в журналі „Вісті Медичного Світу“ за квітень ц. р., в якій д-р М. Фішбайн подає найновіші — і застрашувальні — дані.

Малі частинки азбестового пилу, — пише д-р М. Фішбайн, — знайдено в легенях не менше як 25% усіх дорослих мешканців великих індустриальних міст. На основі дослідів і спостережень патологів і фахівців легень неможливо прийти до висновку, що вже в недалекому майбутньому азбест стане найчастішою причиною пістряка легень, перейшовши своїми розмірами загрозу, спричинявану куренням тютюну.

Патологи вже давно звертали увагу на те, що в легенях багатьох робітників, які мають діло з азбестом, знаходяться чимало постійних заліпків азбестового пилу, що нищать тканини легень. Це явище в медицині звуть азбестозом. Але тепер серед цієї категорії робітників спостерігається далеко вищу смертність від пістряка легень, як серед населення, яке не зустрічається постійно з азбестовим пилом. Шкідливість вдихання цього пилу стверджено не лише в тій ділянці індустрії, яка має відношення до азбесту, але також при конструкціях будівель і фабрик, в продукції синтетичних плиток для підлоги, навіть авіаційних гальм, вижонених азбестовою речовиною, що витримую високу температуру, і т. д. Також установлено, що люди, які мешкають в промірі півмилі від азбестової фабрики, можуть захворіти на азбестозу, навіть не працюючи в цій фабриці.

Крім азбестозу, яка, ніяк не легені, вкорочує людське життя, основну увагу звертають тепер на загрозливість легень від азбестового пилу, бо, як виказали дослідники, пістряк легень, серед робітників, що працюють при азбестових виробках, цюйменше в шість разів частіший, як серед інших категорій робітників. Серед робітників, які працюють із самим азбестом, цей пістряк частіший у сім разів.

У Америці по лінії боротьби з азбестовим пилом уже чимало зроблено. Станції Уряду Публічного Здоров'я постійно проводять перевірку повітря по фабриках, продукції яких зв'язана з азбестом. Коли в такій фабриці повітря насичується пилом азбесту, її адміністрація змушувати є с тановлювати нові й кращі фільтри, а робітникам радять під час праці вживати охоронних масок. Однак, ще більшу загрозу починають виявляти зазначені повітря доволі фабрик, які неможливо фільтрувати, а також праця з азбестом при конструкції будівель, ізоляційних приміщень, бо тоді єдиною охороною проти пилу є маски та інші профілактичні засоби.

Кожний, хто має будь-який контакт з виробництвом, пов'язаним із азбестом, повинен діяти власною доброю совістю і ризикувати всім профілактичним засобом, а крім того мусить частіше, як всякий інший робітник, перевіряти свої легені рентгеном та лікарськими оглядами. Якщо ж взяти до уваги, що в курні, які працюють з азбестом, пістряк у 92 рази частіший, як серед загального населення, то зайво й згадувати, що вони мусять негайно припинити курення цигарок. Кашель у таких людей із застудою чи без — обов'язково і негайно повинен завести до лікаря. У більшості фабрик і підприємств в таких випадках лікарський персонал дає допомогу безплатно.

НАША ПОШТА

Після того, як „Свобода“ проголосила видання „Лікарського довідника“, ми, як і редакція „Свободи“, одержали чимало запитів, коли ж ця книжка вийде. А деякі читачі навіть питають, чи, оува, не пропала вона десь на пошті, бо до цього часу ще не прийшла.

Подасмо до відома всіх зацікавлених, що „Лікарський довідник“ в останній стадії підготовки, а затримка у виданні була пов'язана з причинами технічного характеру — в як о наявним кліш, обкладці й ін. Всі книжки будуть у твердій обкладці, а медичний словник творитиме з книжкою цілість.

Масмо добру надію, що незабаром „Лікарський довідник“ буде в руках передплатників. Передплата ще триває. Після випуску книжка буде продаватися по вищій ціні.

3. Синод рішав вислати писмо до Святого Вітця, підписане всіма Владиками, з проханням піднесення Верховного Архископа Української Церкви до гідності Патріарха.

4. Синод поручає Українському Католицькому Університетові видати окремі праці і студії в цьому напрямі.

II. Український Католицький Університет ім. св. Климента Папи

5. На прохання Верховного Архископа Кир Писиди Архископський Синод приймає під опіку, на свою власність і відповідальність „Український Католицький Університет ім. св. Климента Папи“ в Римі, при вулиці Вочча ч. 478.

6. Синод з радістю і признанням прийняв до відома звіт про наукову і велику видавничу працю Українського Католицького Університету, а зокрема готовість Університету видавати також серії проповідей, як і інших богословських підручників.

7. Щоб дати нашим отцям духовним, монахам і монахиням, а також і мирянам нагоду познайомитися з умовами життя й апостольської праці на рідних землях і на поселеннях, Синод доручає Українському Католицькому Університетові влаштувати богословські, душпастирські, катихетичні і ін., відповідно до потреби, курси для підготовки працівників на Сході і на поселеннях.

(Далі буде.)

СИНОД ЄПІСКОПАТУ УКУ

(6)

19. Церковний Суд — II інстанція

Зреферували: Архископ Кир Іван Бучко і Архископ Кир Гавриїл.

Забрали слово в дискусії: Кир Володимир, Кир Андрій Сапелак, Кир Ніль, Кир Платон, Митр. Кир Максим. Рішено одноголосно: Ти Єпископи, яких вибрано до Трибуналу канонізаційного, тобто Архископ Кир Іван Бучко, Єп. Кир Платон, Кир Августин і Кир Володимир, мають подбати також, щоб у Римі створили III інстанцію. Щодо другої інстанції, то зберігати дотеперішню практику.

20. Богословські курси для кандидатів до праці на Сході

Зреферували Єп. Кир Платон і Кир Іван Прашко. Рішено одноголосно: Нам потрібно людей з багатьма працями на Сході і треба приготуватися до цієї місії. Всіх зацікавлених такими проблемами спрямовувати до УКУніверситету.

21. Мішані подружжя

Зреферували Єп. Кир Іван Прашко. Маючи на увазі, що мішані подружжя бувають дуже часто причиною великих родинних неспокійностей, а також великою причиною релігійного індуїфіцизму та деа-

СЛУЖБА ВОЖА З ПАНАХИДОЮ
ЗА СПОКІН ПОГО ДУШІ
Високопреосвященнішим Владикою
Архiepісkопом МСТИСЛАВОМ
Всех Прихвaтeлiв та Знaйомих запрошують до участі
горем прибиті:
вдова — МАРІЯ
Доньки, Сини, Внуки, Сестри
і Родина

